

ЕТИЧЕН КОДЕКС

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители, помощен и административен персонал, и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки един от нея. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на ученици и допринася за формиране на облика на училището. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

Цели на училищния етичен кодекс:

1. Да представи основните принципи и ценности, които служителите в училището трябва да **познават** и **прилагат** в практиката си.
2. Да утвърди волята на училищната образователна общност за морални и етични взаимоотношения.
3. Да насочи поведението и подпомогне участниците в училищната общност в решаването на етични дилеми.
4. Да очертаят моралните отговорности на служителите в училището към учениците, към семейството, към колегите си и към останалите училищни служители, към обществото.

I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Служителите в ОУ „Христо Смирненски” – гр. Хасково изпълняват своите функции като се ръководят от **основните ценности** и **принципи**:

Чл. 1. Основни ценности и принципи:

- Детството е изключително важен период от живота на човека.
- Семейството е най- естествената среда за развитието на детето.
- Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
- На всяко дете е гарантирано правото на свобода на изразяване на мнение, свобода на мисълта, съвестта и религия, формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл. 2. Всяко дете има право на подкрепа срещу нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 3. Всяко дете има право на подкрепа за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 4. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 5. Всяко дете има право във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите му.

Чл. 6. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална подкрепа за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 7. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за подкрепа за личностното им развитие.

II. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

При изпълнение на професионалните си задължения служителите в училището трябва:

Чл. 8. Да основават практиката си в съответствие с детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 9. Да разбират и уважават уникалността на всяко дете.

Чл. 10. Да се съобразяват със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 11. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 12. Да подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 13. Да работят в най-добрия интерес на детето.

Чл. 14. Да осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 15. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 16. Да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език,

способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им.

Чл. 17. Да познават симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл. 18. При съмнение за малтретиране да уведомяват органите за закрила на детето и да следят дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 19. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 20. Когато станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето.

III. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 21. Първостепенна отговорност на педагогическите специалисти е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на детето им.

Чл. 22. Да се зачита достойнството на всяко семейство както и неговите култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 23. Да се уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 24. Да се информира семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да се включва във вземането на такива решения.

Чл. 25. Да се зачита правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето му.

III. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 26. Да не се използват отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 27. Да се осигурява конфиденциалност на информация и да се зачита правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша

грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 28. Разработване на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето да става само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

IV. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 29. Директорът в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на подчинените си и е отговорен за заповедите, които издава, за тяхното изпълнение и последициите от тях.

Чл. 30. Директорът е пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения.

Чл. 31. Директорът проявява отговорност към подчинените си, подпомага за професионалното им развитие, насърчава ги, предприема при нужда корективни мерки.

Чл. 32. Учителите изпълняват коректно и добросъвестно професионалните си задължения.

Чл.33. Да изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност помежду си.

Чл. 34. Обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 35. Работят за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията или училището, и проявяват нетърпимост към подобни такива.

V. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 36. Да се предоставят висококачествени програми и услуги. Да не се предлагат услуги, за които не се притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 37. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, обучение, възпитание и социализация.

Чл. 38. Да се съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 39. Да се работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 40. Да се работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които го нарушават.

VI. ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 41. Всеки ученик да се стреми към все по-високи резултати в обучението си и по-добра социализация.

Чл. 42. При възникване на конфликт да се търси решение без агресия.

Чл. 43. Да се спазва правилника за дейността на училището и правилата за поведение в училище.

Чл. 44. Да се уважава различното мнение.

Чл. 45. Да се искат съвети и информация от педагогическите специалисти по всички въпроси, касаещи обучението, възпитанието и социализацията им.

Чл. 46. Да се оказва помощ на нуждаещите се ученици.

Чл. 47. Право на ученика е да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.

Чл. 48. Право на ученика е и да участва в ученически общности и групи по интереси.

Чл. 49. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

Чл. 50. Основните правила за приятелски отношения между учениците са:

- Да не употребяват нецензурни изрази;
- Да не сплетничат един за друг;
- Да не си подсказват;

VII. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 51. Служителят в училището не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функцията му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 52. Всеки служител трябва да ползва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и да информира своевременно училищното ръководство при загуба или повреда.

Чл. 53. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна.

Чл. 54. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го прави.

Чл. 55. Бившият служител трябва да се въздържа от коментари или действия, които биха причинили вреда или загуба на доверие в образователната система, към училището или към когото и да е от служителите в системата.

VIII. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 56. Конфликтът на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решение или изпълнение на служебното задължение.

Чл. 57. Служителят не може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават в училището.

Чл. 58. Служителят не може да използва служебното си положение за лично или семейно облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

Чл. 59. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При възникването на такъв конфликт той е длъжен да уведоми веднага директора.

Чл. 60. Служителят не трябва да допуска възможност друг колега да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

IX. УЧИЛИЩНА КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 61. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ОУ „Христо Смирненски” – гр. Хасково се създава **Училищна комисия по етика.**

(2) Съставът и членовете на Комисията по етика се определя и избира на ПС за срок от три години.

(3) Комисията се състои от 5 члена.

(4) Изпълнението на предходната алинея (2) става в срок до 14 дни след утвърждаването на Етичния кодекс.

Чл. 62. Комисията по етика:

(1) Разработва Правилник за дейността си, който се утвърждава на ПС.

(2) Правилникът на дейността на комисията задължително урежда:

- Реда за събиране на информация и приемане на жалби.
- Сроковете за разглеждане и отговор на жалбите.
- Реда за налагане на санкции на виновно проявените лица.
- Регламентира работното време за своята дейност.

Чл. 63. Всеки заинтересован член на училищната общност, може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл. 64. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в двуседмичен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този Кодекс комисията прави предложение за налагане на санкция или мерки по Кодекса на труда.

(3) Непроизнасянето в срок се счита за отказ от налагане на санкция.

Чл. 65. Комисията по етика е задължена веднъж годишно да отчита своята дейност пред ПС на ОУ „Христо Смирненски”.

Заключителни разпоредби:

§ 1. Правилата на поведение, съдържащи се в този кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите в училище.

§ 2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

§ 3. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на развитие и обогатяване.

Етичният кодекс на училищната общност е приет от Педагогическия съвет на училището с Протокол №1 /29.09.2016 год. и утвърден със Заповед на Директора № 055/29.09.2016год. и актуализиран със решение на Педагогическия съвет № 10/03.09.2021.